

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtin stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Odpravljenje šolnine

se smatra v šolniških krogih kot eno onih sredstev, ki bi mnogo pomagali k boljšemu in rednejšemu obiskovanju šole. Zanimati nas mora tedaj, da čujemo, kako sodi o tem kranjski deželni odbor.

Poročilo deželnega odbora o načrtanem zakonu, da se odpravi učnina ter preureditve §§. 45 in 46 v zakonu od 29. aprila 1873. l., št. 21, katero je predloženo tudi deželnemu zboru se glasi:

Slavni deželni zbor je v seji 13. januarja 1874. l. naročil deželnemu odboru „preiskati in poročiti, ali bi ne bilo dobro, učnino po javnih kranjskih učilnicah odpraviti.“

Kakor govori poročilo c. kr. deželnega učilniškega svetovalstva, imajo javne ljudske učilnice kranjske v tem času, kar ga je od 1. oktobra oziroma 1. novembra 1873. l. do konca decembra 1874. l. naslednje prihodke: učnine je 46317 gold. 60 kr. bire 8777 „ 69 „ občinskih nakladov . 33531 „ 59 „ učilniških nakladov . 60191 „ 30 „

Izmej 194 ljudskih učilnic, katere imajo svoj učilniški naklad, ima

114 učilniških občin po 10 odstotkov

9	„	„	„	9	„
21	„	„	„	8	„
11	„	„	„	7	„
9	„	„	„	6	„
9	„	„	„	5	„
5	„	„	„	4	„
6	„	„	„	3	„
5	„	„	„	2	„
5	„	„	„	1	„

učilniškega naklada.

Vsacemu so znane velike težave, katere napravljajo pobiranje učninskih novcev. Uže

več ustnih pritožb in vrhu tega tudi pisanih vlog je o tem prišlo deželnemu odboru.

Tako je zbor okrajnih učiteljev v Novem mestu 9. dan julija meseca letos soglasno izrekel, naj se učnina odpravi, in c. kr. okrajno učilniško svetovalstvo v Novem mestu je ta nasvet podpiralo kar je najkrepkeje moglo.

Občinska načelstva v Radovljici, Predtrgu in Lancevem so deželnemu učilniškemu svetovalstvu podala opomin, da se ne bi učnina tako pobirala, kakor je zdaj zapovedano, in prosila so, če ta stvar tako ostane, da bi se učnina odpravila.

C. kr. okrajno učilniško svetovalstvo Loggatsko-Planinsko nij v pomnoženi seji marca 1874. l. izreklo samo tega, da bi se učnina odpravila, nego nasvetovalo je tudi, naj vse stroške ljudskih učilnic prevzame deželni zaklad, oziroma naj jih zalagajo neposredni deželni nakladi.

Takih prošenj bi bilo brez skrbi še več dospelo, ako bi ne bilo iz objavljenih poročil o sejah deželnega odbora znano, da deželni odbor pripravlja načrtan zakon o tem, naj se učnina odpravi. Reči moramo, da je o tem, naj se učnina odpravi. Reči moramo da je o tem vprašanji po vsej deželi jednaka misel.

Res se nij premišljalo, kako naj se nadomesti učilniški dohodek, katerega po tacem načinu odpade nad 40.000 gold. na leto. Nikdo ne more dvomiti, da ta odpadek pride v skrb normalno-učilniškemu, oziroma deželnemu zakladu, ker bi namreč neposredne deželne naklade trebalo za 4% povzdigniti, ako učnino odpravimo, kajti deželni zaklad nema toliko dohodkov, da bi zalagal zdanje deželne potrebe.

Res je kranjska dežela uže preobložena. A ker je tukaj vendar samo o tem govor-

jenje, kako tak naklad, ki ga je težko pobirati in ki nij jednako razmerjen, ter učilniške napredke ustavlja nadomestimo z drugim nakladom, kateri bi se dal mnogo lažje dobivati in tudi bi bil jednakomernejši, zatorej vse to ne more odprave učninskih novcev nič izpodrivati, a z druge strani smo tudi dolžni priznati, da bi ta odprava bila jako primerna.

Ali pri izvrševanju učilniškega zakona od 29. aprila 1873. l., št. 21, je nastala še druga težava, o katerej nikdo ni mislil, ko se je ta zakon izdeloval. §§. 45 in 46 v zakonu velita, da najprvo učilniške občine (oziroma učilniške okoliše) veže dolžnost, učilnice vzdrževati, in ta dva §§. tudi ustanavljata, da učilniške potrebe, kolikor jih ne morejo zalagati domači učilniški dohodki, najprvo založi 10 odstotek učilniški naklad, in kolikor je potem še premalo, da se vzame iz normalnega, oziroma iz deželnega zaklada. A stvar je taka, da se meje učilniških občin zelo redko čisto strinjajo z mejami političnih ali katastralnih občin, zaradi česar se 10 odstotni učilniški naklad niti ne more obenem pobirati z drugim neposrednimi davki niti ne na podlagi tistih, po katastralnih občinah izdelanih pripisov, na katere se ti davki, opirajo.

Ker so se te težave pokazale in ker takšno pobiranje učninskih novcev tudi zadaje obilo troškov, zategadelj se je c. kr. finančna uprava temu upirala in imela toliko uspeha, da se niti začetna dela v pobiranje tega naklada nijso v roko vzela, če tudi omenjeni deželni zakon uže od 1. oktobra 1873. l. stoji v moči. Ker je deželni zaklad dolžan, dajati potrebna posojila, da se učiteljem odšteva plača, zatorej se naraste, kakor je uže zdaj videti, teh posojil do konca

Listek.

Kantorčica.

Roman s pogorskega zakotja.

(Češko spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič.)

(Dalje.)

„Gotovo bode Enefa dopis brala“, s to mislijo se je veselil škodljivno, pričakovaje željno odgovora. Upal je, da mu bode mati po svoji šegi napisala veliko pridigo, s katere bode zraven zvedel, kar je ravno hotel: kako namreč Enefa zdaj obupuje, da ga je tako jako razžalila, kako obžaluje svojo trdovratnost — kako ga kliče nazaj. Ali na mesto pridige, katere je s tako gotovostjo čakal, prišel mu je s hribov le majhen listič, na katerem nij bilo družega napisano nego:

„Vendar do smrti ne moreš tajiti, da te nij mati izredila.“

Otik se je zjezil, ter vrgel listič v ogenj.

„Mati tudi nij družega nego takova kantorčica; zmirom se očetu menj čudim, da se nij v njo zaljubil“, dejal je hrupče ter šel svojo prihodnjo obiskat. Nij imela le lica kakor rožni popki, nego tudi oči kakor potočnice — tako sladke, zbožne oči, da bi bil človek takoj prisegel, da so to ležišča malih angeljčkov. Glas njen je bil tako mil, ličen, da se je zdelo, kakor bi razen molitve nič ne govorila. Otik je bil prepričan, da dobi z njo svetnico, ter storil je vse kar je bilo možno, da bi se vanjo najstraneje zaljubil. A to mu nikakor nij šlo, kakor je želel; vsak čas je pozabil, da je ženin, in spominjal se je tega navadno le takrat, ko ga je kateri izmej prijateljev s tem podražil.

Denes je našel to rožasto „punico“ še bolj rožasto, nego drugokrat in očesci sta se

posebno, dozda še ne opaženo, prijetno bliščali, in žvrleči glas je bil tako oster, kakor pogled oči. Mlada njegova svetnica je jokala in si še zdaj brisala svoje golobje oči.

Poln sočutja vpraša, kaj se jej je pripetilo, ter zve res o veliki neslišani nesreči; še prav čuda, da jo je tako junaško znasala. S jezično izgovornostjo in urnostjo, katere bi jej ne bil prišteval, pripovedovala je, da je srečala prijateljico, ki je imela tako po modi klobuk, da podobnega še niti videla nij; da se je njen lastni klobuk zraven njega videl kakor prava mušnica. Sicer je mati nemudoma tekla, da bi kupila hčerki na las tacega, a nij mogla nobenega dobiti; bil je pariški uzor, kateri se v Pragi ne da ponarediti, ker se ne dobodo tu niti podobne robe niti cvetlica. Govorila je svojo tožbo z tacim načinom, kakor bi bila prepričana, da mora ta nesreča tudi

1884. l. nad 100.000 gold., in deželni zaklad bode tudi pozneje zaradi njih v takih stiskah, kakoršne so deželni odbor že nekaj kratov prisilile, poprijeti se čisto preizrednih potov.

Ker uže zdaj učilniške razhodke, kolikor jih 10 odstotni učilniški nalog ne more zalagati, treba da plačuje normalni oziroma deželni zaklad, zatorej kaže, naj tudi po sedaj ostanejo bire odmenjene učilništvu, in z njimi vred občinski nakladi, a načelo učilniških nakladov, da se do dobrega odpusti, ter tudi le nedostatke (pomanjkanje), da prevzame normalno učilniški oziroma deželni zaklad. Ker je teh učilniških nakladov nad 60.000 gl., za to jih je nadomestiti s 60 odstotnim poviškom deželnega zaklada, o katerem nakladu vendar zopet opominjam, kar je bilo o tem uže poprej povedano.

Na teh načelih stoji pričujoči načrtani zakon, s katerim Ljubljana, deželno glavno mesto, ki ima svoj poseben občinski zakon in bistveno drugačne razmere nego li občine po kmetih, dobiva svoj izmen prostor, kateri nje samoupravnosti daje krepko zavetje.

Ob enem ta načrtani zakon tudi vprašanje, kdo je učilniška poslopja dolžan zidati in trditi ter dajati jim notranjo opravilo dokončno in izrekoma rešuje v tistem smislu ki ga je slavni deželni zbor soglasno izustil uže v zadnjem zborovanji (stenogr. zapis. na 497 strani) in skrb za meščanske učilnice se izroča vsa učilniškim okrajem.

Zatorej deželni odbor nasvetuje:

1. Slavni deželni zbor naj blagovoli odobriti načrtani zakon o tem, da se odpravi učnina ter prenaredita §§. 45 in 46 v zakonu od 29. aprila 1873 l., in deželnemu odboru naj naroči, da mu dobode Najvišjo potrditev.

2. Ako se temu omenjenemu zakonu da najvišja potrditev, naj slavni deželni zbor da bi se novci nadomestili, kolikor jih nedostaje (manjka) normalno-učilniškemu zakladu, privoli v 10 odstotni deželni učilniški naklad na vse neposrednje davke vseh davčnih okrajev razven davčnega okraja ljubljanskega mesta, ter naj deželnemu odboru naroči, da najvišjo potrditev dobode tudi temu ukrepu.

njega globoko ganiti ter da bode vse storil, da bode ta rana naj prej zaceljena; da bode morda sam v Pariz pisal.

Pred Otikom so se zabiskale mej tem plakajočim in opomenljivim pripovedovanjem Enefine krotke oči, njene pridne roke, njen priljudni posmehljaj.

„To je pač nekaj čisto drugega nego Kantorčica“, tako se je nejevoljno v njem oglasilo, ko se je razdražen od nevoščljivosti, neprijaznosti in nečimernosti te deklice, katero je imel za nedolžnega angelja, proč obrnil — za vselej. Po kratki zamudi je odšel in odhajal je od tod na zadnje. Strije naj je govoril kar je hotel, izgovarjati „punčico“ z otročjostjo, neskušnostjo, mladostjo, da bi ne zgubil vse zaupljivosti v dekliškem srcu. — Otik je ostal pri svojem, da roželične hčere hišnega gospodarja do smrti več videti neče.

Strije je obupal; ali ljudje, ki so tako praktični kakor on, nikoli za dolgo ne ob-

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja 3. okt.) Poslanec Kramarič se dovoli 14 dnevni odpust, poslanecem grofu Margebriju in A. Lavrenčiču vsakemu odpust za 8 dni.

Poročilo c. kr. deželnega šolskega sveta izročena po deželnem odboru, naj se dovoli podpora 1000 gl. za zidanje šole v Ljubeljskem, izroči se finančnemu odseku.

Vloga kranjske kupčijske in obrtnijske zbornice, naj deželni zbor podpira njuno prošnjo, da se precej začne zidanje dolenjske železnice Ljubljana-Karlovca zaradi ubožstva in nesreč na Dolenjskem, izroči se narodno-gospodarskemu odseku.

Poslanec Pakiž in drugovi interpelirajo deželni odbor zaradi slabega stanja Turjaško-laske ceste. Deželni glavar obljubi, da bode na interpelacijo v kratkem odgovoril.

Polanec Kramarič in drugovi stavijo do c. k. vlade sledečo vprašanje: Glede letošnjega poročila o delovanju deželnega odbora in sicer o plačevanju kordonskih stroškov pri kugi goveje živini, vprašajo uljudno podpisani: „Ali je slavni c. kr. vladi znano, da se bode ta za vojvodino Kranjsko važna zadeva na podlagi enacih postav rešila, kakor se je to godilo v sosedni vojvodini Štajerski?“

Dr. Costa in drugovi stavijo c. kr. deželni vladi sledečo interpelacijo: Uže pred enim letom, v jeseni 1873. l. so občinski predstojniki bistriškega okraja izročili prošnjo pri c. kr. okrajnem glavarstvu, naj dela na to, da se odpišejo davki zaradi slabe letine. — C. kr. okrajno glavarstvo izpoznavši pravičnost te prošnje, predložilo je dotične izkaze uže meseca febr. t. l. finančnemu ravnateljstvu v Ljubljani s predlogom naj se odpiše 50 do 60% davka. C. kr. finančno ravnateljstvo pa še do zdaj nij rešilo te vloge, temveč je davkarskemu uradu v Bistrici naložilo, z vso močjo izterjavati zaostali davek. Zato so se te dni ubogi posestniki rubili.

Podpisani vprašajo tedaj: 1. Kaj misli sl. vlada storiti za polajšanje ubožčine Bistriškega okraja?

2. Ali hoče slavna vlada delati na to,

upajo — predno je bilo po mesecu, imel je zanj drugo nevesto. To se ve da nij imel njen oče tako velike biše, a vendar čisto prilično, in za to je bila ona še lepša od prve; kinčala jo je posebna živost in očitnost: kar na sreci, to je imela uže tudi na jezici, ves dan nij ust zaprla, zmirom je imela o čem povedati, čemu se smijati.

Otik je bil gotov: v tej se vsaj ne bode goljufal, kakor v golobici, zdela se mu je utelesena odkritosrčnost.

„To je nekaj čisto drugega kakor Kantorčica“, dejal si je zopet, ko jo je prvič obiskal, ko ga je osipavala s tako grizljivimi šalami, da se je imel komu braniti; „ta zna človeka drugače zabavati nego Enefa, katera je imela pri vsaki drugi besedi čednost in blagost na jezici, ter je človeka neprenehoma nadlegovala z verzi svetega pisma.“

(Dalje prih.)

da se ugodno reši lanska prošnja občinskih predstojnikov Bistriškega okraja za primeren odpis davkov.

Poslanec grof Barbo in tovariši stavijo sledečo interpelacijo do c. kr. vlade:

„Kakor v nekaterih drugih deželah tako je tudi v naši, ko je deželna komisija za uravnanje zemljiškega davka po postavi od 25. maja 1869 se ustanovila nastal strah, da bi se ta postava ne vršila našemu podsilnim davki trenemu kmetijstvu na pravico, nego le na korist fiskalno. — Ta strah ljudstva našega so očitno večkrat razodeli neodvisni naši časniki, ki so odkrili mnoge nerednosti ki so se godile v okrajnih komisijah. — Tožili so, in to po pravici — da na čelu postavo izvrševajočih organov stoje tujci, ki ne poznajo naše dežele, tedaj ne zemlje njene, ne podnebnih in še drugih krajnih razmer ne, — tujci ki niti jezika našega naroda ne razumejo, in z prizadetimi kmetovale govoriti ne morejo, a vendar se drznejo, svoje zapopadke o naši deželi proklamovati in v cenitvi zemljiščnih pridelkov urivati njih, dragim možem, ki deželo našo in vse razmere njene popolnem poznajo. — Tej pritožbi utegnili bi se ugovarjati, da tudi ljudstvo ima svoje zastopnike v okrajnih komisijah in tudi deželni komisiji. — Čast in hvala možem, ki so se v zavesti svoje dolžnosti tu in tam potezali za pravo in obveljavo postave; ali žalibog, da še bolj pogosto so se slišale pritožbe, ka mnogi zastopniki ljudstva nijso storili svoje dolžnosti, bodi si iz nevednosti, in nečimernosti, ali pa iz drugih razlogov. Pustivši na stran nekatere dogodbe prešnjega časa, ki so osupnili zemljiške posestnike in jih s strahom navdale, da ne bi po novi postavi prišli iz dežja pod kap, ne moremo zamolčati one dogodbe preteklega meseca, ko je administrativni referent g. J. Pajk, ki deželo našo temeljito pozna, in se je vsikdar cesarju zvestega uradnika izkazal, nenadoma odstranjen bil od svoje službe za to, ker se različne misli mej njim in glavnim inšpektorjem Kremanom nijso dale drugače poravnati, tako je moral domačin, ki zemljo kranjske dežele dobro pozná umakniti se tujcu, ki menda v postavi od 24. maja 1869 išče fiskalsko stališče.

Sploh je znano, ali kakor Nemec pravi: „es ist ein öffentliches geheimniss“, da je g. Pajk pred odhodom svojim z odkritosrčno besedo v posebnem pismu, ki ga je izročil deželni komisiji, razodel napake in glavne pregreške, ki se nahajajo o operativnih komisijah in so v nasprotju s postavo od 24. maja 1869. l. Podpisani trdno prepričani, da je imel g. Pajk obilo prilike v deželni komisiji opazovati, ali se opravila za uravnavo zemljiškega davka izvršujejo po predpisih postave ali ne, — od druge strani pa uverjeni, da tako lojalni uradnik, kakor je g. Pajk je ostro svojo kritiko v izvrševanju večkrat omenjene postave opiral le na dejanske dokaze, — drznejo staviti sledeča vprašanja:

1. Ali je c. kr. deželni vladi prišla na znanje ona spomenica g. Pajka o pregreških in napakah operativov za uravnavanje zemljiškega davka po postavi 24. maja 1869. 2. Če je ta spomenica znana, ali je morebiti uže potrebno učinila, da se na tanko in nepristransko vse točke one spomenice preiščejo, in če se najdejo opravičene, da se temeljito

odstrani vse, kar je zoperpostavno in kar je krivo te zoprpostavnosti? 3. Če pa sl. vlada do zdaj nema vednosti o imenovanju spomenici, vprašamo jo: ali jo je volja, potrebno vednost doseči in energično delati na to, da se postavi od 24. maja 1869 v vseh ozirih zadosti in zemljišča Kranjske dežele nže zdaj preobložena po davkih, ne oblože se še z večjimi bremenami in se po takem ne zgodi, da popolnem onemorejo davkaplačevalci naše domovine?

(Konec prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. oktobra.

V češkem dež. zboru je poslanec E. Gregr predlagal naj se šolnina odpravi. — Dalje je interpeliral ces. namestnika zakaj se je okrajno zastopstvo nemškega Broda razpustilo.

„Narodni listy“ pišejo, da poslanec grof Harrach mej Hohenwartom in Riegrom posreduje, da bi staro-čehe v državni zbor spravili. Da bi se mu le posrečilo, sicer se bode avstrijska opozicija še bolj zdrobila.

V gornjeavstrijskem deželnem zboru je bila 2. okt. sprejeta postava o prisilnem zloženju več malih občin v eno veliko občino.

Iz voralberskega deželnega zbora se poroča, da je dotični odbor proglasil resolucijo, v katerem izjavlja obžalovanje, da so se izvele direktne volitve, ki žalijo pravico deželnihih zborov, in izreka upanje, da bode „cesar povrnil državi težko pogrešan mir na nikdar se starajoči podlogi pravičnosti“.

V dalmatinskem deželnem zboru so italijanski poslanci, ki po izgubljeni večini hrepene stavili precej nesramen predlog, naj se naredi adresa na cesarja, v kateri se bi prosilo za razpuščenje deželnega zbora. — Narodni poslanec Monti pak je vlado interpeliral vlado o rabi (ali menda nerabi) slovanskega jezika v srednjih šolah in javnih uradih. — Tudi šolsko izvršilna postava je bila sprejeta.

Vnanje države.

Volitve za srbsko narodno skupščino bodo 5. novembra, odpretje pak 20. novembra v Belgradu.

Papež je Mac-Machon pisal baje prav prijazno pismo, v katerem je rekel, da v poštev jemlje razmere, ki Francoski ne dopuščajo bolj zanj na noge stopiti temuž se udajati. — Francoska vlada je namreč v Rim naznanila, da mora vojno ladijo „Orénoque“, ki je v luki Civitavecchia stala papežu na razpolaganje — proč vzeti, da se Nemčija in Italija, ki je bila na neko odvislost od Francoske opomenjavana s to ladijo ne bi izpodtikali. Papež je pomorščake imenovane ladije blagoslovil.

Italijanski uradni list v Rimu proglašja kraljevsk dekret, s katerim se parlament razpušča in nove volitve na 8. in 15. novembra razpisujejo. Parlament se sklicuje zopet na 23. novembra. — Thiers potuje po Italiji in je povsod lepo sprejeman, kar kaže, da je na Italijanskem še vendar mnogo simpatij za Francosko.

Nemški zvezni svet (bundesrat) je dobil od Bismarka predloženo postavo o črni vojski (landsturm) na posvetovanje.

Iz Pernambuke v severni Braziliji se brzojavlja, da je v konfederativni državi Buenos-Ayres vzdignil se upor. Flota je izrekla se za upornike.

Dopisi.

Iz Trsta 1. okt. [Izv. dop.] Še nij petihnil v tržaškem italijanskem časopisji

velik krik na slovenske okoličanske poslance ki so možato branili pravice svojega naroda pravice. Še prinaša ta ali oni laški časnik kak strupen članek, ki se huduje, da Slovenci ne vlečemo z lahoni, da nečemo z njimi vred sami sebi groba kopati.

„Gazzeta di Trieste“ organ Hermetov odkar je pokojni „Progresso“ za sušico poginil, (kar bo tudi „Gazzetta“ kmalu doletelo) prinesla je tak uvodni članek z napisom: „meščani in okoličani“ (cittadini e terrierioli) v katerem ves svoj laški srd na vrlega slovenskega poslanca Nabergoja in tudi na Nadliška izlije, ju sumniči vsakovrstnega „izdajstva“ tržaške komune, ter nam vsem očita, da ne držimo zveze z meščani, da bi se v v edinosti z meščani lahko proti vladi postavili in marsikatero važno reč „priborili“. Da, priborili, a le za Italijane, kajti lahoni in zagrizeni naši nasprotniki le sebe vedno poznajo. Nadalje se huduje italijanska „G.“ nad Nabergojem, da vedno čez mejo tržaško gleda in se drži le Ljubljane, od koder povelja dobiva. Tudi brblja ta članek, da se ima Nabergoj le vnanjemu uplivu zahvaliti, da je voljen v državni zbor, sumniči ga da hoče panslavistična načela tudi v mestnem zboru razširjati in enake bedastoče. Ubogi lahoni! kako jih je uže strah. „Gazzetta“ ve dalje praviti laškim babam, da je Nabergoj za to v okolici za branitelja Slovencev postavljen, da bi kostanj za Slovane (kako neumno) iz ognja pobiral. Tolaži pak se ta list, z nasvetom okoličanskim poslancem, da naj bi vendar popustili svoj „poguben“ pot, (da za laške izdajalce „poguben“), da naj bi združeni z Italijani (t. j. hlapci Italijanem) za tržaško komuno delali. „Gaz.“ upa od okoličanov, da se ne bodo dali več voditi krivim prerokom itd. Tukaj se vidi značaj laškega liberalizma. Krivih prerokov okoličani ne poslušajo, ker jih dobro poznajo, da imajo spredaj sladke besede in italijanski bič za hrbtom v roki. Naši poslanci, katere smo si mi okoličani izbrali, so popolnem našega zaupanja močje in jih le še bolj v obrambo jemljemo, ker se na stališči zdrave opozicije za naš naroden obstanek bojujejo, nasproti pa vse grdenje po laških časnikih kateri le za to izhajajo, da blato mečejo po, poštenih okoličanskih poslancih in po nas Slovincih sploh — zaničujemo.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) bode imel v torek zjutraj sejo, v kateri bode kot komité pretresaval načrt občinske postave in občinskega volilnega reda, katere je predložil deželni odbor. — V zadnji seji je zbor slovenskemu dramatičnemu društvu dovolil iz gledališkega fonda 2400 gld. podpore, kljub nepotrebnemu ugovarjanju g. Schrey-a, ki si je dober kup hotel „ostroge“ zaslužiti in je premleval uže pet let za vrstjo boljše povedane reči.

— (Dr. Andrej Lesjak), naroden Slovenec, dozda c. kr. vojaški asistentični zdravnik na Dunaji je pri deželnem odboru kranjskem imenovan za sekundarija deželne bolnice v Ljubljani.

— (Imenovanje.) Na ljubljanski ženski vadnici ste za učiteljici imenovani gđe. Šuklje in Klemenčič.

— (V Ljubljani) je bila 28., 29., 30. sept. in 1. okt. izkušnja za rezervne-častnike

Osem enoletnih prostovolcev se je izkušnje udeležilo; mej temi so bili trije Slovenci, 5 Nemcev. Slovenci, ki so vsi trije stud. philosophiae, so napravili vsi dobro izkušnjo in sicer so: Jakob Sket, Ignac Kaš in Blaž Matek; od Nemcev pa je samo eden t. j. iz mej pet samo eden.

— (Stritarjeve nekatere slov. pesni) v nemški prestavi, da si ne vseskozi dovršeni, priobčnje ljubljanskega „Tagblatt“ listek od g. J. Souvan.

— (V Skednji pri Trstu) bode v nedeljo 11. okt. ob 8. zvečer beseda v Jenkov spomin.

— (Iz Goč na Vipavskem) se nam piše: Včeraj se je tu v svojej kleti zadušil nek kmet. Šel je namreč grozdje mastit. A ubogi! bodi si da se je nekoliko opil, ali ker je bil uže sam na sebi slaboten, zgrudil se je v badnji, in ker nij bilo blizu pomoči, vzal je v moštu, svojem največjem upanju, žalosten konec. Gotovo ga je pa zadušila preobila oglenčeva kislina, ki se pri vrenji mošta pri tleh nabira. Tembolj, ker imajo naši kmetje baš o takej priložnosti navado kleti zaprte imeti. Umno kletarstvo kje si? Letošnja letina je sreduja, a kapljica ognjena.

Razne vesti.

* (Iz Rima) se piše nekemu nemškemu listu in je zdaj po vseh novinah brati: „Ko so bili po smrti slavnega p. Theinerja njegovo stanovanje zapečatili, so mej raznimi spisi našli tudi njegov kontrakt s zagrebško narodno delniško tiskarnico, da bi tiskala Theinerjeva „Acta Tridentina“. Nekateri časopisi pa trdijo, da se je v tej knjigi imela tiskati zgodovina vatikanskega koncila l. 1870. Prvi zvezek (91 pol in quarto) je baje uže dovršen, drugi bode do konca oktobra natisnen. Uže prej je hotel p. Theiner to knjigo v svojej tiskarnici, katero je imel v Vatikanu, tiskati s posebnim privoljenjem pape Pija IX. Žalibog so jezuitje izvedeli ta namen in so papeža toliko časa šuntali, dokler nij Theinerja, ki je imel uže 10 pol natisnenih, daljnega tiska prepovedal.“

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, sluhšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan glede Revalesciere du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar poizkušati ni mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.

Učinki Revalesciere du Barry so izvršni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespantji, treslici na vseh udih, shušanj in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutne.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespantji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigm. 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter

se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, glede hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetih

Tuji.

3. oktobra:

Evropa: Smokvina, Zvanut, Kravt iz Trsta. — Ros iz Kranja.

Pri Slonu: Dorsich, Ceniš iz Reke. — Redi iz Konjice. — Muscurino iz Zadra. — Zupanc, Kane iz Trsta. — Riedl iz Manheima. — Prosenak iz Maribora.

Pri Malič: Kralovski, Meglič iz Dunaja. — Jekel iz Trsta.

Pri Zamorec: Dornik Klein iz Gradca. — Madrič iz Dunaja.

Poslanje.

Dne 30. sept. št. 222. „Slov. Naroda“ se je neki človek predrznil v mojem imenu g. Ig. Erženu c. kr. davkarskemu uradniku v Radoljici očitati, da bi bil on moje golobe streljal. Temu nasproti sem jaz primoran resnično in vestno odgovarjati, da je to grda laž, ker jaz nisem ni mestjan ni posestnik tudi nemam golobov ampak moje posestvo obstoji samo v revnem A. B. C. (283)

Jakob Zupan.

Dunajska borza 5. oktobra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	45
1860 drž. posojilo	108	10
Akcije narodne banke	990	—
Kreditne akcije	247	75
London	109	45
Napol.	8	78
Srebro	103	60

Prememba stanovanja.

Primarij

dr. Pestotnik

stanuje zdaj v kolodvorskih ulicah, nasproti Kleinmayr-jevi tiskarni in ordinira od 2—3 popoldne. (284—1)

Podučiteljska služba

na dvorazredni slovensko-nemški šoli na Bizeljškem (Wisell) z letno plačo 440 gold., 50 gold. remuneracije od šolske občine in prostim stanovanjem je do 5. okt. za namestiti. — Ako se za definitivno podelitev te službe nikdo ne oglasi, se bo pa začasno podelila z letno remuneracijo 330 gold. iz okrajne šolske blagajnice, 100 gold. iz deželne blagajnice in 40 gold. od občine s prostim stanovanjem.

Okrajni šolski svet v Brežicah, dne 20. sept. 1874. (279—2)

Mej mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure, kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, dokaz najstrogeje solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto verižico, medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

15 in 20 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljša delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaleti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejša gravirana, s verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talni-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoirna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem talni-zlatu; te ure imajo celo pred družini to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talni-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospo, iz pravega srebra in prav pozlačena, s verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z verižico, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoirna ura, se brez ključa navija, z verižico in medaljonom vred.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za gospe z diamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoirna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoirna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gld. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1½, gl. 3, 5 do 10 gl.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Maks Armic.

Zlatnine

od c. kr. urada za kovani denar na Dunaji kot prave uradno izprobane.

Prstani.

Prstani za dame gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15.
Pečatni prstani za gospe gld. 8, 10, 11, 12 do 20.
Zakonski prstani gld. 5, 6, 7, 8.

Zlate urne verižice.

Verižice, kratke s ključem gld. 15, 20, 25, 30, 35 do 80 v vseh izdelanjih, kakor se moreš zmisliati.
Verižice, dolge z gladkim ali fagoniranim premikačem z biseri ali na robce zbrusenim kamnom gld. 28, 30, 35, 40, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medaljoni

za gospe in gospe.
Z zlahtnimi kameni gld. 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Broše in uhani gld. 18, 20, 24, 30, 35, 40.
Z zlahtnimi kameni ali biseri gld. 36, 40, 45, 50 do 200.
Z dijamanti ali briljanti gld. 60, 80, 90, 100 do 500.

Zlati uhani.

Lečice za otroke gld. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3, s kamenji ali brez njih.
Uhani, dolgi ali okrogli s kapljami ali brez njih, gladka ali z zlahtnimi kameni ali v obliki pušice gld. 12, 15, 18, 20 do 80.
Boutons z dijamanti ali briljanti gld. 50, 55, 90, 100 do 500.

Zlati gumbiči za srajce in manšete.

Z zlahtnimi kameni gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate broše.

Navadne v najnovejši izvršitvi gld. 12, 15, 20 do 25.
S fotografijami gld. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci

gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12.
Z biseri ali zlahtnimi kameni gld. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate naprsne igle.

V raznih oblikah, Jokey, Sport itd. od gld. 5 do 30.
Z zlahtnimi kameni od gld. 5 do 30.
Z briljanti gld. 15 do 150.

Zlate bracelette.

Gladki obročki različne velikosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.
Z zlahtnimi kameni ali biseri 30, 36, 40, 50 do 80.
Z briljanti od gld. 80 do 500.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na višini časa.

Vsi, ki si nove ure in zlatnine naročiti želé,

Vsi, ki stare ure ali staro zlatnino za novo zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhren- und Goldwaaren-Fabrikant,
Rothenthurmstrasse 9, nasproti Wollzeile,

Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(188—11)

Lastnina in usk „Narodne tiskarne“.